

Anmeldelse af: Opdagende skrivning – en vej ind i læsningen

AF KARIN TRØJBORG KYSTER, TALE-LÆSEPÆDAGOG

Klara Korsgaard, Monique Vitger og Sara Hannibal (2010) *Opdagende skrivning – en vej ind i læsningen*
Dansk lærerforenings Forlag

Opdagende skrivning – en vej ind i læsningen er en faglig velfunderet bog, der bør læses af alle med interesse for indskolingsbørnene. Bogen kommer med en række gode argumenter for at arbejde med Opdagende skrivning i børnehaveklassen, idet den orienterer om teorien bag metoden og giver anvisninger til, hvordan man kan arbejde og evaluere *Opdagende skrivning*.

Bogen *Opdagende skrivning – en vej ind i læsningen* bygger på et treårigt udviklingsprojekt gennem Nationalt Videncenter for Læsning. En børnehaveklasseleder, Kirsten Lybecker på Søholmskolen i Ringsted, har arbejdet med *Opdagende skrivning*. Hun har ladet børnene i tre årgange skrive fra starten af børnehaveklassen. De tre forfattere fra Nationalt Videncenter for Læsning, Klara Korsgaard, Monique Vitger og Sara Hannibal, har fulgt undervisningen ved ugentlige besøg gennem tre år, og de redegør for hvordan metoden Opdagende skrivning lader børnene opdage skriftens lydprincip. Børnene eksperimenterer med at skrive skriblerier, bogstaver og børneskrift. Børnene udvikler fonembevidsthed og fonologisk strategi. Den voksne skal støtte og anerkende barnets forsøg og de strategier barnet nu eksperimenterer med og ikke rette, idet man

arbejder inden for det enkelte barns zone for nærmeste udvikling. Man differentierer, så hvert barn tilgodeses og udfordres.

Bogens sprog er letlæst og opbygget meget hensigtsmæssigt: den indeholder teori og praksis, gode og klare faktabokse med blandt andet fine definitioner, begreber, anvisninger, kendetegn og sammenfatninger omkring *Opdagende skrivning* og spirende tekstkompetence. Bogen beskriver og viser gennem illustrationer børnenes progression i arbejdet med opdagende skrivning. Ligeledes påpeges der faktorer, der hæmmer eller fremmer metoden.

Gennem børnenes tekster fra det treårige projekt fremlægger forfatterne en evaluering mulighed set i et udviklingsperspektiv, således at de dokumenterer børnenes skriftsproglige udvikling i fem punkter: Teksten, sprog, stavning, grafisk udtryk, barnets udgangspunkt samt de deraf følgende vækstpunkter. Bogen medtager også nogle af de konsekvenser, *Opdagende skrivning* fik for arbejdet med læsning og skrivning i første klasse.

Bogen beskriver, hvordan børnene gennem tegneserier med deres egne skriblerier på funktionel vis oplever at kunne kommunikere deres egne oplevelser videre til andre. Ved den eksperimentelle tilgang til skriftsproget opdager børnene sammenhængen mellem ord, lyd og bogstaver, de afprøver og udnytter deres eksisterende viden om sprog og bogstaver, de eksperimenterer med tekstens indhold, struktur og ordenes stavning. De oplever, at de kan kommunikere gennem skrift. Bogen beskriver blandt andet, hvordan forfatterne har oplevet at børnene gennem tiden udnytter børnehaveklasselederens konventionelle stavemåde (oversættelsen), der skrives under børnenes skrift, til senere at danne hypoteser om lydfølgeregler og andre

skriftsproglige regler. Børnene opdagede forskelle, som de efterfølgende afprøvede som strategi. Ifølge forfatterne opnår børnene en metakognitiv indsigt, nemlig at voksenskriften er forskellig fra børneskriften, og indsigten kan hjælpe børnene et skridt videre mod den konventionelle stavning ved at udnytte informationerne i de voksnes skrift. Uden nederlagsfølelse danner børnene nye hypoteser, idet de eksperimenterer og erkender. Et barn fra projektet har "foræret" de voksne den bedste forklaring på nødvendigheden af "oversættelsen" med begrundelsen: "Nå ja, men I har jo heller ikke lært børneskrivning, da I gik i skole." Denne observation videregav Klara Korsgaard ved receptionen i anledning af bogens udgivelse.

Jeg har erfaret med ovenstående metode at børnene jubede, når de opdagede, at det de skrev dagen før stadig stod der dagen efter! Det er for barnet trylteri, der motiverer til videre arbejde og erkendelse og fører dem direkte videre ind i læsningen af andres tekster!

Bogen *Opdagende skrivning – en vej ind i læsningen* henvender sig til børnehaveklasseledere, indskolingslærere, læsevejledere og læsekonsulenter. Jeg vil med glæde også anbefale den til politikere, engagerede og interesserede forældre samt til pædagoger, der arbejder i dagtilbud. Bogen vil kunne bidrage med viden, teori og praksis om småbørns glæde ved *Opdagende skriftsprog*.

Jeg afslutter med citat fra bogen s. 10. "At lade børn opdage skriftsprogets verden er ikke at pace dem, men at give lov".

God fornøjelse.